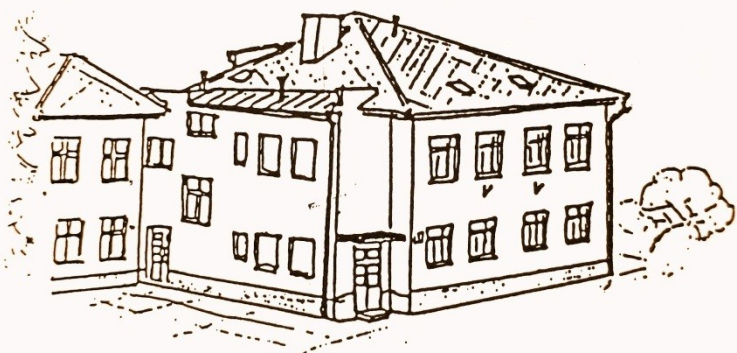

OBEC BUKOVICE

Informace pro občany – únor 2015

Vážení spoluobčané,

začátek roku 2015 není pro naši obec nijak veselý, protože tři objekty, kde to má ve vesnici vřít, zejí prázdnotou.

Situaci v hotelu U Berků nemáme možnost nijak ovlivnit, můžeme jen doufat, že se najde podnikatel s velkým „P“, který bude mít nějaký nápad, jak z tohoto objektu udělat prosperující podnik. Uzavření motorest Fialka je, doufám, pouze přechodná záležitost, údajně je již nový nájemce dohodnut, no, necháme se příjemně překvapit.

Velmi nepříjemná je situace okolo prodejny potravin. V prosinci, ze dne na den vypověděl nájemní smlouvu p. Nguyen Xuan. Ani jsme ho moc nepřemlouvali, kultura prodeje byla dost špatná, navíc jsme měli informace o zájmu jednoho místního občana prodejnu provozovat. Z tohoto ovšem sešlo, především z toho důvodu, že jeho podnikatelský záměr by s ohledem na hygienické předpisy znamenal pro obec neúměrné náklady.

Od poloviny prosince jsme jednali s f.Potravin Verner, která v některých okolních obcích prodejny potravin provozuje. Bohužel, po 14 dnech rozmyšlení paní Vernerová provozovat prodejnu odmítla. Dále byli kontaktovány majitelky Kvíčerovské pekárny, provozující prodejnu ve Žďáře n.M., a manželé Roischlovi, kteří mají prodejnu na náměstí v Polici n.M. Všichni mně odmítli i s nabídkou nulového pronájmu. Jednoduše řečeno, přítomnost Penny Marketu ve vzdálenosti 1 km všechny zájemce úspěšně odrazuje.

Nyní mohu sdělit, že máme dalšího zájemce, byl si již prodejnu prohlédnout a jedná s dodavateli, ovšem dokud nebudou v prodejně vrčet mrazicí boxy, nechci Vám dělat plané naděje. Chápu, že mnoho občanů zavřenou prodejnu ani nezaregistrovalo, dojíždějí, je pro ně nákup v marketech pohodlnější. Je tu ale dost občanů, hlavně těch starších, a také naše školní kuchyně, pro které je to vážný problém. Ty můžu ubezpečit, že se budeme snažit prodejnu zachovat.

Přemýšlíme též, co udělat s horním patrem nad prodejnou, kde je již mnoho let prázdné. Naskytá se samozřejmě myšlenka vybudovat obecní byty. Na jejich výstavbu však v současné době ani v nejbližších letech nikdo neposkytuje žádný dotační titul a stavět bez dotací je dost riskantní. Ministerstvo pro místní rozvoj poskytuje dotace pouze na tzv. sociální byty, ovšem plnění podmínek pro přidělení dotace by nebylo vůbec jednoduché. Ideální by bylo, kdyby se ozval nějaký drobný podnikatel v oblasti služeb....

Budeme se tím nadále zabývat a uvítáme též názory nebo nápady z Vašich řad.

Rozpočet obce na rok 2015

Každoročně sestavujeme ve finanční komisi rozpočet na běžný rok. Podkladem jsou skutečné výdaje z předcházejícího roku. Musíme říct, že situace v daňových příjmech je trochu příznivější než třeba před 5 lety. Pro letošní rok počítáme s vyrovnaným rozpočtem a plánujeme příjem ve výši 4,026 mil. Kč.

Mezi hlavní výdaje bude patřit jako každý rok příspěvek na činnost základní školy a chod místní samosprávy. Budeme se snažit zvelebit prostory obecního úřadu. Nezapomínáme ani na nutnost údržby a oprav nemovitého majetku a místních komunikací. Věříme, že nám bude přidělena dotace krajského úřadu Královéhradeckého kraje na úpravu prostranství v okolí ZŠ a že okolí školy zvelebíme.

Co se týče větších stavebních akcí, musíme dořešit protipovodňová opatření na vodním toku a rekonstrukci opěrné zdi na Benátkách. V tomto případě však budeme muset zadat další studii, jak průtok větší vody obcí regulovat, protože předchozí varianta řešení nenašla pochopení u Správy CHKO. Je však samozřejmé, že na každou větší akci se budeme snažit získat dotační prostředky.

starosta

ZMĚNA ÚŘEDNÍCH HODIN NA OBECNÍM ÚŘADU V BUKOVICI
PONDĚLÍ, STŘEDA 8,00 – 12,00 H. a 17,00 – 19,00 H

Zastupitelstvo obce Bukovice Vás srdečně zve na své

VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

které se koná dne 20. února 2015 v 19,00 hod. v Motořestu Lucky Luck v Bukovici

Program jednání: 1. Rozpočet na r. 2015 2. Různé

Těšíme se na Vás

Velký dík patří všem štedrým dárcům, kteří přispěli do kasiček, a kterým není lhostejný osud potřebných.

Stejně poděkování všem skupinkám Tří králů, kteří nás v nepříznivém počasí navštívili.

Jako každoročně výtěžek sbírky bude použit na pomoc a podporu aktivit pro starší, osamocené a nemocné lidi, na podporu práce s mládeží, pomoc potřebným a rodinám v nouzi, na národní a zahraniční humanitární pomoc a na projekty farních Charit v oblasti sbírky.

Police nad Metují	61 606,00 Kč
Suchý Důl a Slavný	10 615,00 Kč
Machov, Srbská	22 103,00 Kč
Bezděkov nad Metují	13 229,00 Kč
Pěkov a Hony	9 920,00 Kč
Žďár nad Metují	13 382,00 Kč
Bukovice	9 305,00 Kč
Hlavňov	4 402,00 Kč
Celkem	152 571,00 Kč

Z evidence obyvatel v obci

Statistika

Narození	4
Úmrtí	5
Ovdovění	2
Sňatek	1
Přistěhovaní	8
Odstěhovaní	12
Stěhování v obci	2

Věkové složení obyvatelstva k 31.12.2014

	populace	muži	ženy
0 – 10 let	29	15	14
10 – 20 let	27	13	14
20 – 30 let	56	34	22
30 – 40 let	51	27	24
40 – 50 let	45	26	19
50 – 60 let	56	28	28
60 – 70 let	51	25	26
70 – 80 let	30	14	16
80 – 90 let	13	8	5
90 – 100 let	2	0	2
Celkem	360	190	170

Věkový průměr žen: 43 let

Věkový průměr mužů: 42 let

Věkový průměr: 42 let

Výše poplatků pro r. 2015

Poplatek za svoz a likvidaci komunálních odpadů činí 500,- Kč/osoba. Svozovým dnem pro rok 2015 zůstává pátek v sudý týden. Poplatek ze psů zůstal beze změny a činí 200,- Kč za prvního psa, 300,- za druhého psa. Za psa, jehož majitelem je občan důchodce, je stanoven poplatek ve výši 150,- Kč.

ZE ŠKOLY - POLOLETNÍ VYSVĚDČENÍ

Čas kráčí mílovými kroky i u nás, v bukovické škole. Přehouppli jsme se do druhého pololetí školního roku 2014/15.

Nedávno jsme se těšili na vánoční prázdniny a už si děti užívají zimní radovánky o prázdninách jarních. A že je mají zasloužené, o tom není pochyb. Ve čtvrtek 29.1. dostávaly děti pololetní vysvědčení. Pro osm školáček to bylo jejich první vysvědčení v životě. Atmosféra byla slavnostní a napjatá již od rána. Většina žáků zpytovala své svědomí a s obavami očekávala sníženou známku z chování. Svoje znalosti, dovednosti, snahu a píli si napřed žáci sami ohodnotili. A že jsou sebekritičtí, o tom svědčí jejich schopnost najít svoji "Achillovu patu" a také přísnější sebehodnocení než to, které našli na svém vysvědčení. Ach ta úleva! A zářící dětské oči! Vždyť naše žáčky navíc čekají pololetní (jednodenní) i jarní (týdenní) prázdniny. Tak si, milé dětičky, ty zasloužené prázdniny pěkně užijte! Po vašem návratu vás čeká milé překvapení. Krásná staro-nová družina. Škole se podařilo uspořít finanční prostředky na nákup nového nábytku.

ZÁPIS

Ve čtvrtek 22.1.2015 se na naší škole konal zápis žáků do 1.třídy, ke kterému se dostavilo 16 předškoláčků. Tento počet nás mile překvapil a potěšil. Rostoucí kapacita počtu žáků zajistí naší základní škole stabilnější podmínky pro její další existenci.

Milí předškoláci, byli jste šikovní a už se na vás moc těšíme!

Irena Dobiasová, ZŠ a MŠ Bukovice

„Hurá na rozhlednu“

je název akce, která nás provází během tohoto školního roku. A o co jde ?

Chceme našim žákům ukázat přírodní krásy našeho okolí. Stačí se jen rozhlédnout z rozhleden, které tu pro tento účel byly postaveny. Školou je vždy vyhlášen víkend, kdy se mohou rodiče s dětmi vydat na danou rozhlednu, kde svůj výstup potvrdí podpisem do našeho zápisníku.

Prozatím jsme uskutečnili tři výstupy. První byl 18. – 19. 10. na Slavětínskou rozhlednu v Jestřebích horách a vydalo se na ní 13 rodin. Na druhou rozhlednu Čáp v Jiráskových skalách došlo 15. - 17. 11., opět 13 rodin. A na třetí rozhlednu Na signálu, která se nachází nad Hronovem, vystoupalo během vánočních prázdnin 8 rodin. Naš zápisník se líbí i jiným návštěvníkům rozhleden, a tak v něm máme již 155 podpisů.

Jestli se Vám naše putování po rozhlednách líbí, můžete se přidat. Stačí jen sledovat stránky naší školy www.zsbukovice.cz, kde najdete na jaře pozvání na čtvrtou rozhlednu.

Pavčina Kollerotová

Zprávičky ze školky:

Měsíce leden a únor prožíváme v bukovické školce motivované zimní tematikou. Vyrábíme tučňáky a Eskymáky, malujeme sněhuláky, zpíváme o meluzíně atd. Venku děti jezdí na pekáčích, na saních a nejraději po zadku i po břiše. Podařilo se nám postavit i opravdové sněhuláky na zahradě či za hasičárnou. V lednu se předškoláci připravovali na zápis do 1. třídy a v únoru jim začíná plavecký výcvik. Menší děti zase navštěvují solnou jeskyňku, která je zdravá pro jejich dýchání. Dále se všichni těšíme na každoroční únorový karneval, který bude ve znamení pohádek. Na konci února k nám ještě zavítá divadélko s pohádkou "Na statku". A to už bude na dveře tlučit měsíc březen a snad také i jaro!

L.Svatoňová

Kulturní akce, ostatní činnost v roce 2014

Leden 2014 naplavování kluziště, školení výjezdové jednotky.

26.3. 2014 Sběr železného šrotu, posbírány po obci 3 tuny železa.

29.3. 2014 Ples u našich přátel v Německé Forstu, účast 8 lidí.

30.4. 2014 Pálení čarodějnic za hasičskou zbrojnicí - postavení májky, lampionový průvod, pálení hranice.

21.6. 2014 Pěší výlet do Martínkovic na chatu Pod Korunou - odvoz na Slavný proběhl auty, ze Slavného se šlo pěšky na chatu, následovala volná zábava, projížďky na voze s koňmi, tanec, atd. Zpět byl odvoz zajištěn autem.

27.6. 2014 Pomoc se stavěním tábora na Janovičkách.

7.7. 2014 Návštěva tábora.

29.8. 2014 Posvícenská zábava za hasičskou zbrojnicí - pořadatelsky dobře zvládnutá akce, k tanci, poslechu hrála kapela Ledvin Stones, již tradiční problém, špatné počasí, malá účast místních občanů.

13.9. 2014 Soutěž "O putovní pohár starosty obce" - nejvydařenější akce po všech stránkách, jak po sportovní, tak i po organizační, velký dík.

4.10. 2014 Okrskové cvičení výjezdové jednotky v Polici nad Metují.

8.11. 2014 Poslední střik - posezení v hasičské zbrojnici, promítání videí ze soutěží, volná zábava s DJ Skřivánkem.

22.11. 2014 Vyhlášení NHPL 2014 v Černčicích, účast 20 lidí z Bukovice, převzetí poháru za první místo.

Skvělá zábava.

27.12. 2014 Vánoční turnaj ve stolním tenise, účast 9 členů.

Dále jsme udržovali techniku, hasičskou zbrojnicí. Účastnili se různých školení (velitelské, strojnické, ...)

Navštěvovali jsme jubilanty, předávali dárkové balíčky k jejich výročím, byli jsme na pohřbu.

V letošním roce 2015 by jsme chtěli být minimálně stejně aktivní.

Soutěže 2014

Nejlepší soutěžní sezóna. Ve složení družstva Rak Petr ml., Hejnyš Petr, Jirman Jan, Rak Michal, Sádovský Miroslav ml., Vacek Jan, Sádovský Tomáš jsme po pomalejším jarním rozjezdu, kdy jsme vychytali drobné chyby, až jsme se vypracovali ke skvělým výsledkům. Obsadili jsme celkové první místo v **Náchodské hasičské Primátor lize 2014** ziskem **109** bodů před druhými Nahořany 102 bodů, třetím Ohnišovem 89 bodů.

Datum	Místo	Umístění
8.5.2014	Houdkovice	11.
10.5.2014	Bezděkov nad Metují	4.
17.5.2014	Lhota za Červeným Kostelcem (NHPL)	5.
24.5.2014	Ohnišov (NHPL)	4.
24.5.2014	Žďár nad Metují	6., 4.
7.6.2014	Hejtmánkovice	5., 1.
14.6.2014	Blažkov (NHPL)	1.
20.6.2014	Vršovka (NHPL)	2.
19.7.2014	Meziměstí	10.
30.8.2014	Vysokov (NHPL)	1.
6.9.2014	Nový Hrádek (NHPL)	3.
13.9.2014	Bukovice (NHPL)	1.
20.9.2014	Kramolna (NHPL)	2.
27.9.2014	Suchý Důl	1.

Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří se podílí, zúčastňují se těchto akcí, obci Bukovice a všem sponzorům, bez kterých by to v dnešní době nešlo.

M.Sádovský, ml.

JARNÍ POSEZENÍ S VYRÁBĚNÍM

Srdečně všechny zveme ve středu **25. 3. 2015 v 17 hodin** do **zasedací místnosti OÚ Bukovice** k posezení, poklábosení a kdo bude mít zájem i vyrábění jarní dekorace. S sebou si přineste dobrou náladu, košíček nebo věneček, kdo má možnost i proutky. Drobné dekorace k dozdobení budou k zakoupení na místě. Těší se na vás Helena G.a Lída K.

„Iditarod – závod saní tažených psy, kde není důležité vyhrát, ale přežít“

Zveme vás na zajímavou projekci p. Jaroslava Soumara o nejtěžším závodě tažných psů napříč Aljaškou. Dne 6.3.2015 v 18 hod. v zasedací místnosti OU.

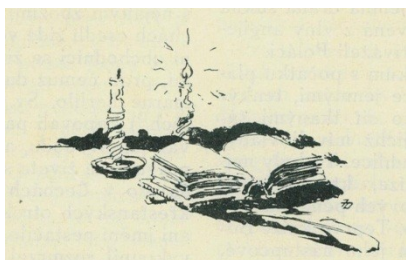
Vstupné dobrovolné. Občerstvení zajištěno.

Všichni srdečně zváni.

V běžném životě všedních dnů si často ani neuvědomujeme, že jsou mezi námi lidé, kterým bychom měli být předem vděční za nejcennější dar, co může člověk člověku dát. Ti lidé jsou **dobrovolní dárci krve**. V loňském roce byly z naší obce oceněné čtyři dárcyně. Moc jim za to děkujeme. Sešli jsme se s dárci z okolních obcí v divadelním klubu, kde na nás čekalo malé pohoštění. P. Zelená z ČČK se zástupci obcí předali oceněným zasloužené plakety dr. Jánského a drobné dárky. Děkuji M. Raková

Listy z historie

Vážení čtenáři,

TURISTICKÁ OBLAST

**KLADSKÉ
POMEZÍ**

v letošním roce je to již více jak šest století, kdy byl na císaře v Římě korunován muž, kterého ještě dnes můžeme považovat za nejúspěšnějšího muže ve složité historii českého státu. Připomeňme si tedy o koho šlo, jak se utvářela dynastie z níž pocházel a také okolnosti a reality tehdejšího světa, z jehož skutků ještě dnes, po tolika staletích čerpáme a budeme je využívat i v budoucnu.

(na základě materiálů českých historiků Miloslava Martínka, Lenky Bobíkové, publikace Dějiny zemí koruny české, Wikipedie)

Kapitola X.

Císař Karel IV. (1316-1378), je nepochybně největším z dosavadních panovníků a vládců Čech. Připomeňme si proto, že tento Lucemburk s 50% české přemyslovské krve, který byl nejen českým králem a římským císařem, se prezentoval vůči českému království jako opravdový „otec vlasti“.

Letos je tomu již 660 let, kdy byl v Římě korunován na římského císaře. Stal se jedenáctým českým králem a patřil k nejvýznamnějším panovníkům vrcholného středověku. Domnívám se proto, že z výše uvedených důvodů, bychom měli tomuto českému panovníkovi věnovat více pozornosti než kterémukoliv jiným a připomenout si některé skutečnosti, které měly zásadní vliv na vývoj naší země a tedy i českého státu ve 14. století.

Římský císař, český, římsko-německý, italský a burgundský král, hrabě lucemburský a markrabě moravský, se narodil jako nejstarší syn svým rodičům, tedy českému králi Janu Lucemburskému (1296-1346), synu římského krále Jindřicha VII. a jeho manželce, Elišce Přemyslovně (1292-1330), dceři českého přemyslovského krále Václava II., dne **14.5.1316** na městě pražském, protože pražský hrad byl toho času po požáru takřka v ruinách.

Již 30.5.1316 byl v pražském katedrálním chrámu za přítomnosti svého prastrýce, trevírského (město Trier, nejstarší město Německa, sídlo trevírských kurfiřtů na západě země) arcibiskupa Balduina, pokřtěn Mohučským (německé město Mainz, sídlo kurfiřtů v západní části jižní poloviny Německa) arcibiskupem Petrem z Aspeltu, když tito vysocí církevní hodnostáři byli toho času oba v Praze na návštěvě. Krátce po svém křtu jménem Václav, bylo dítě odvezeno na královský hrad Křivoklát, posléze na hrad Lohotín. Když se dítě naučilo chodit, byla jeho matka z rozkazu svého manžela Jana převezena do věnného města českých královen Mělníka a malý Václav byl na Lokti držen dále. Po nějaké době byl svým otcem opět převezen na Křivoklát. Teprve v roce svého odjezdu na jaře r. 1323 do Francie, se opět setkal se svou matkou Eliškou Přemyslovnou. Do Francie ho v tomto roce poslal jeho otec, král Jan Lucemburský již v jeho sedmi letech, aby tam získal náležité vzdělání a výchovu a také společenský rozhled.

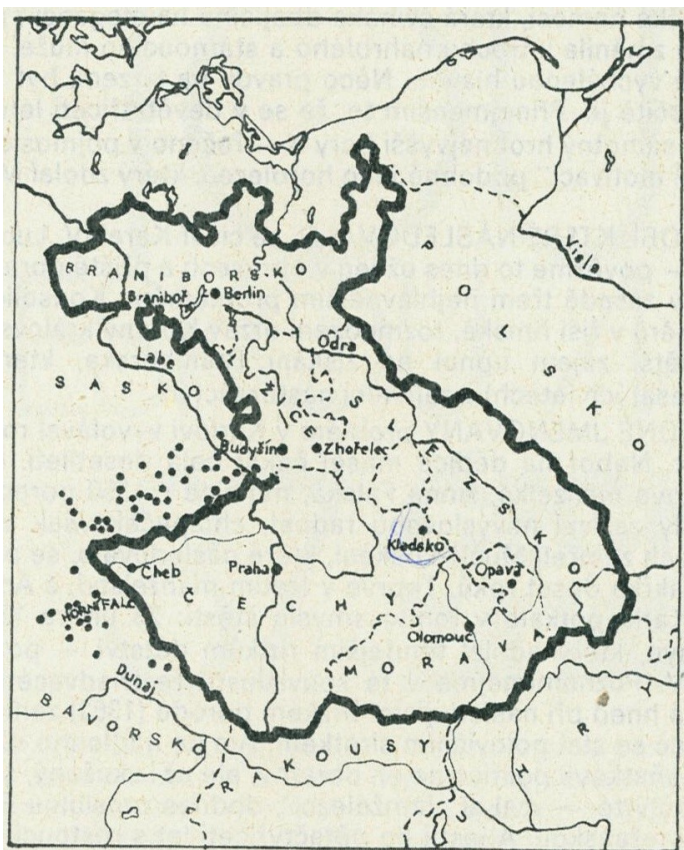
I když byl narozený syn Jana a Elišky pokřtěn jménem Václav, přijal za svého pobytu ve Francii při biřmování na

dvoře francouzského krále Karla IV. Sličného, jméno Karel. Francouzský král, spřízněný s Lucemburky, se stal jako jeho strýc kmotrem. Po svém příjezdu do Paříže byl mladičký Karel zasnouben a poté ožen s královou sestřenicí Blankou z Valois. Po svatbě však byli oba dětští manželé opět odděleni a tak se Karel ocitl sám v cizím prostředí. Když se po čase aklimatizoval, obdivoval se velkolepé nádheře dvoru francouzského krále a rychle se počal učit a vzdělávat se. Ve Francii a následně v Itálii pobyl dlouhých 11 let. V době svého pobytu na dvoře francouzského krále, se v roce 1326 při svých studiích na pařížské univerzitě setkal s proslulým vzdělcem té doby, Pierrem de Rosieres, pozdějším papežem Klimentem VI. Odtud si také přivezl lásku k myšlenkám renesance a pozdější touhu založit pražskou univerzitu. Karel se v té době naučil pět jazyků a získal na tu dobu vynikající vzdělání a politický rozhled. Roku 1330 povolal král Jan svého syna Karla do Lucemburska, kam jeho syn dorazil i se svou manželkou Blankou z Valois.

Protože král Jan v té době získal v severní Itálii řadu měst a založil tam své další panství, počátkem roku 1331 tam povolal svého syna Karla. Již 29.3.1331 dorazil jeho syn Karel do města Pavia. Třetí den jeho pobytu se svou družinou, jim v tomto městě bylo podáno otrávené jídlo. Jedině díky Karlově ostražitosti a jisté shodě náhod, se Karlovi a jeho poddaným nic nestalo. Tak se Karel poprvé přesvědčil o nepřátelském prostředí Itálie, kde soupeření městských států nevytvářelo vhodnou, zvládnutelnou situaci. V Italské Parmě se Karel poprvé setkal se svým mladším bratrem Janem Jindřichem (1322-1375, pozdější markrabě moravský). Tehdy se oba bratři velice sblížili a navázali upřímný vztah, což jim oběma vydrželo po celý život. V roce 1322 se v Itálii, především v Milánu, vytvořila vůči Lucemburkům, nepřátelská liga. V nastalém boji dne 25.11.1322 došlo k rozhodující bitvě, ve které Karel, i když byl raněn, dosáhl rozhodujícího vítězství a společně s dalšími bojovníky byl pasován na rytíře. Za účelem upevnění své vlády nad částí Itálie, která ještě Lucemburkům zbyla, založil Karel nedaleko města Lucca pevnost Monte Carlo. Po vcelku neúspěšném jednání s italskými magnáty a ztrátě většiny svého italského panství, se Karel, zvláště na žádost českých šlechticů, vrátil ve druhé polovině roku 1333 do Čech. Po svém návratu do země nabyl Karel přesvědčení, že bude nutné vytvořit český stát jako mocensky pevný a spolehlivý zdroj lucemburské dynastické síly a moci. Za své sídlo si zvolil pražský hrad, kde postupně nechal postavit palác a katedrálu sv. Víta jako metropolitní chrám (základní kámen svatovítské katedrály položil společně se svým otcem a Arnoštem z Pardubic r. 1344). Jeho první cesta po jeho návratu do Čech, vedla do Zbraslavského kláštera, kde již před třemi roky byla uložena rakev s ostatky jeho matky Elišky Přemyslovny. Vzhledem k tomu, že jeho otec Jan Lucemburský stále zůstával panovníkem v Čechách, udělil svému synu titul markraběte moravského. Tak započalo dvojvládí otce se synem. Karel byl stále nucen bydlet v purkrabském paláci ve městě pražském. Podnikal cesty do nejbližších měst českých zemí, aby se více seznámil se svým budoucím královstvím. Snažil se pod svůj vliv dostat i některá města v Čechách, jako Ústí nad Labem, Kouřim, Jihlavu, Písek, Hradec Králové aj. Kromě toho pospíchal s výstavbou paláce na pražském hradě, aby tam mohl uvítat svou manželku Blanku z Valois. Ta přijela z Francie do Prahy v doprovodu francouzských dvořanů dne 12. června 1334. Ty však poslal Karel brzo zpátky s ohledem na jejich jazykové problémy v Čechách. Dne 24.5.1335 se Karlovi a Blance narodila první dcera Markéta.

Když se nepodařilo po mnoha jednáních Karla a jeho otce Jana společně s Karlovým bratrem Janem Jindřichem převzít Tyrolské dědictví v Rakousku, chopil se Karel poručnictví v Tyrolích sám na prosbu svého bratra Jana Jindřicha. Otec Jan Lucemburský, se vzdal titulu polského krále výměnou za získání Slezska. Král Jan se podruhé oženil s francouzskou kněžnou Beatrix Bourbonskou, dcerou francouzského vévody Ludvíka I. Bourbonského, která si ale na pobyt v Čechách nezvykla a nakonec Čechy opustila. Král Jan se cítil uražen, zvláště když Pražané vzdávali poctu Karlovi a jeho ženě Blance a ne jemu. Na nátlak svého tchána musela Blanka nakonec opustit Prahu a v roce 1337 odejít do Brna. Karel opustil Čechy a po roztržce se svým otcem odejel do Tyrol. Již na podzim r. 1337 se ale Karel vrátil a pod hrozbou se strany císaře Ludvíka Bavorského, se oba Lucemburkové smířili a od roku

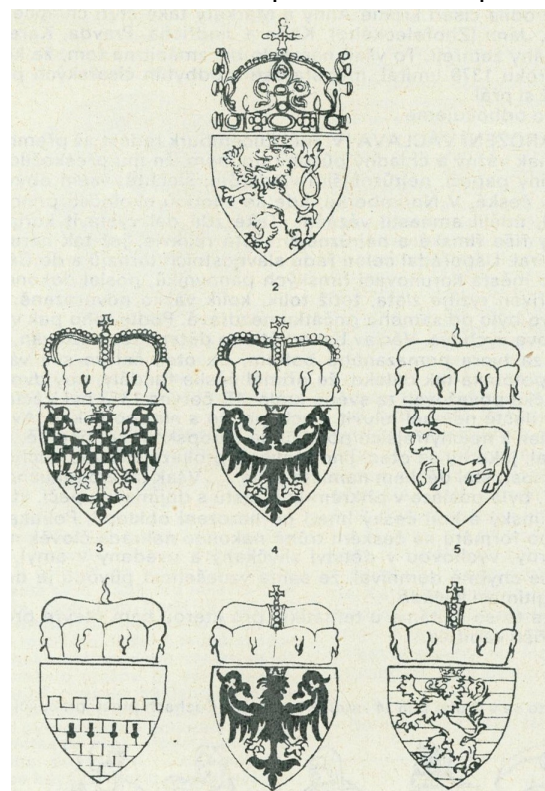
Rozloha českého státu na sklonku vlády Karla IV.
Tečkami na mapě jsou vyznačena lucemburská zahraniční léna

1339 postupovali v jednotě. Již za panování krále Jana byla postupně k českému království připojena Horní Lužice, Chebsko a některá Slezská vojvodství. Teprve na zemském sněmu roku 1341 Jan Lucemburský ohlásil české šlechtě, a sněm tuto zprávu s radostí přijal, že budoucím českým králem se stane moravský markrabě Karel. Roku 1344 bylo na Karlovu žádost povýšeno pražské biskupství na arcibiskupství papežem Klimentem VI. Prvním pražským arcibiskupem se stal Arnošt z Pardubic. Toho roku také oba Lucemburkové společně s pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic, položili základní kámen k výstavbě svatovítské katedrály na pražském hradě. Ta se počala pomalu zvedat na základě plánů povolaného francouzského stavitele Matyáše z Arrasu. Posléze, v režii Karlova prastrýce, Lucemburka Balduina, trevírského arcibiskupa, se uskutečnila na břehu Rýna dne 11.7.1346 poblíže městečka Rhens, volba nového římského krále. Karel byl zvolen novým římským králem hlasy pěti ze sedmi kurfiřtů (volitelů římských králů) a usedl na římský trůn jako Karel IV. Rok 1346 se ale pro Lucemburky stal záhy tragickým rokem, když 26.8.1346 byl v bitvě u vesnice Crécy (Kreščaku) zabit v řadách francouzských vojsk proti Angličanům Karlův otec, český král Jan Lucemburský. Karel byl v této bitvě raněn a tak se musel urychleně vrátit do svých oblíbených Čech. Po smrti svého otce dosedl ihned na český královský trůn a tím se stal dvojnásobným králem – římským a českým. Korunovace na římského krále se uskutečnila 26.11.1346 v Bonu, kde jej korunoval kolínský arcibiskup Walram, korunovace Karla na českého krále se uskutečnila 2. září 1347 v Praze. Pro tuto příležitost dal Karel již předtím zhotovit novou Svatováclavskou korunu, hojně posázenou drahokamy a v ní umístěnými relikviemi. Poprvé v českých dějinách ji provedl pražský arcibiskup, Arnošt z Pardubic, přítel a rádce Karla IV. Tak byl českým králem zvolen panovník, nepostrádající státnické nadání i vladařský talent s vysoce vyvinutým diplomatickým instinktem. Zde musíme podotknout, že velký podíl na úspěších Lucemburků měl bývalý kancléř království českého z doby vlády Václava II. (1271-1305), Mohučský arcibiskup Petr z Aspeltu, který se podílel již na volbě Lucemburka Jindřicha VII. na říšský trůn.

Uznání Karla IV. za římského císaře nebylo vůbec jednoduché, ale přes všechna komplikovaná jednání a zřeknutí se císařské koruny anglickým králem Edvardem III. a jistě i shodou šťastných náhod, se konalo 17.6.1349 ve Frankfurtu nad Mohanem reprezentativní shromáždění všech kurfiřtů a říšských knížat, kde byl Karlovi složen hold a byl uznán za jediného vládce celé římské říše. Korunovace se konala dne 25.7.1349, a hned druhý den byla korunována i Anna Falcká. Korunovaci provedl Karlův prastrýc, Trevírský arcibiskup Balduin.

Zde se musíme také pozastavit nad Karlovým osobním životem a jeho čtyřmi ženami.

Z jeho prvního manželství s Blankou z Valois (1316-1348) se narodily dvě dcery – Markéta a Kateřina. Druhé manželství uzavřel s Annou Falckou (1329-1353), dcerou rýnského falckraběte Rudolfa II. a Anny Korutanské. Tato manželka mu porodila syna Václava, který však ve věku necelých dvou let zemřel a jeho matka také zemřela již 2. února 1353. Karel IV. se proto musel rozhodnout, kdo se stane jeho třetí manželkou, protože z předchozích dvou sňatků neměl žádného dědice po meči. Rozhodl se pro mladičkou Annu Svídnickou (1339-1362), dceru Svídnického vévody Henryka II. a Kateřiny Uherské, o které původně uvažoval pro svého zemřelého syna Václava. Svatba se konala dne 27.5.1353 v Budíně, kde čtrnáctiletá nevěsta pobývala u své matky. Se svou třetí manželkou měl Karel dvě děti, Elišku a Václava (pozdějšího českého krále Václava IV.). Jeho poslední, čtvrtou manželkou byla Alžběta Pomořanská (1347-1395), dcera pomořanského vévody Bohuslava V. a Alžběty, dcery polského krále Kazimíra. Alžběta Pomořanská povila českému panovníkovi a římskému císaři celkem čtyři děti, Annu, Zikmunda (pozdějšího císaře Zikmunda Lucemburského), Jana a Markétu.

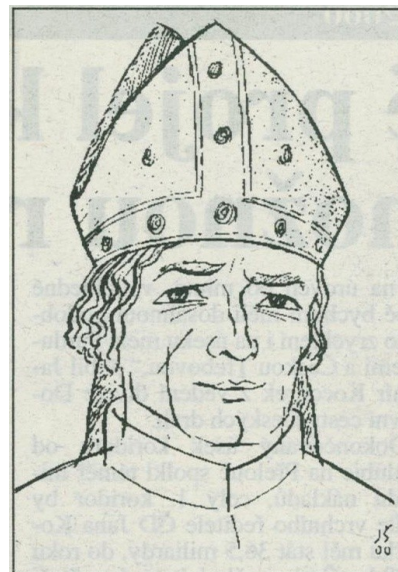

2-Čechy, 3- Morava, 4- Slezsko, 5- Dolní Lužice,
6- Horní Lužice, 7- Braniborsko, 8- Lucembursko

Rok 1348 byl pro Karla IV. velmi plodným a úspěšným rokem. Toho roku Karel IV. označil svou pečeti 14 důležitých listin, mezi jinými to byly na příklad: založení Karlovy univerzity v Praze, založení Nového města Pražského, výstavba Karlštejna jako pevnosti s trezory korunovačních klenotů, výstavba nového mostu přes Vltavu, výstavba Staroměstské mostecké věže, založení kláštera Na Slovanech, atd. K samotné výstavbě nového mostu bylo přistoupeno až v roce 1357, kdy byly nashromážděny prostředky potřebné k budování tak nákladného díla. Karel byl autorem i nejvýznamnějšího říšského zákona, tzv.

„Zlaté buly“, který pak platil až do počátku 19. století (byla vyhlášena v r. 1356 v Norimberku a Metách. Podle ní mj. připadá českému králi první místo mezi světskými kurfiřty a hodnost říšského arcibiskupa. I když se úmyslem na zřízení „vysokého učení všech fakult“ ve městě Pražském zabýval v r. 1290 již Karlův přemyslovský předek, český král Václav II., jeho realizace se uskutečnila až za Karla IV.

Český a římský král, mluvící pěti evropskými jazyky, s nebývalým politickým rozhledem, s mnohými osobními zkušenostmi a vynikající diplomat, se nyní mohl ucházet o císařskou korunovaci v Římě. Již na podzim roku 1354 vydal rozkaz k tažení do Říma, po předchozím jednání s papežem Inocencem VI. Již v lednu r. 1355 dorazil se svým doprovodem do Milána, kde byl korunován na krále Lombardského. Na své české a říšské vojenské oddíly počkal v Italském městě Pise, kam dorazily zmíněné vojenské oddíly a arcibiskupem Arnoštem z Pardubic již v únoru r. 1355. Do Říma dorazil Karel IV. již 2. dubna 1355, a v nejbližších dnech se v přestrojení vydal do Říma, aby si mohl prohlédnout památky města a obhlédnout místní situaci. Na Boží hod Velikonoční dne 5. dubna r. 1355 se v doprovodu čtyř tisíc rytířů vydal i se svou manželkou do Říma, kde byl poté i se svou manželkou Annou Svídnickou uveden do Svatopetrské baziliky a papežským legátem Pierem de Colombiers korunován na římského císaře. Vše se odehrálo při slavnostní mši, kdy byli oba manželé nejprve slavnostně pomazáni a korunováni na císaře a císařovnu. Bylo to poprvé v historii, kdy byl český panovník korunován na římského císaře. Ani tato událost se však neobešla bez incidentů a při zpáteční cestě, když se oba manželé opět ubytovali v Pise, byl palác ve kterém nocovali podpálen. Povstání, které následovalo, byl císař Karel IV. nucen potlačit zbrojnou silou a 7 jeho vůdců bylo popraveno.

Arcibiskup Arnošt z Pardubic

Po návratu z Říma se Karel IV. mohl již plně věnovat správě země a zabezpečení celistvosti zemí Koruny české. Dalším cílem Karlovy politiky, bylo po nástupu následného papeže Urbana V. v r. 1362, vymanění se z vlivu francouzského krále; teprve ale až roku 1367 se papež Urban V. přemístil z francouzského Avignonu do Italského Říma, kam se za ním vypravil i Karel IV. Byla to již Karlova druhá cesta do Říma, kam vyjel v doprovodu 40 tisíc bojovníků a opětovně uvedl papeže, jako pána Říma do Svatopetrského chrámu. Posléze, dne 1.11.1368 byla papežem korunována na římskou císařovnu i druhá Karlova manželka Alžběta Pomořanská. Papež se ale chránil před italským komplikovaným a nebezpečným prostředím a v r. 1370 se radši opět vrátil do francouzského Avignonu. Když pak byla braniborským markrabětem zrušena dědická smlouva, vtrhl Karel IV. do Branibor a po dvouletém konfliktu je připojil k zemím Koruny české. Poté se Karel IV. zabýval myšlenkou na prosazení svého syna Václava (1361-1419) na římsko-německý trůn. I když Karel porušil tímto činem svůj vlastní zákon (ustanovení Zlaté buly) a musel uplatit kurfiřty nemalými částkami peněz, byl jeho syn Václav zvolen hlasy všech současných kurfiřtů římsko-německým králem a 6. července 1376 byl v katedrále v Cáchách slavnostně korunován. Toho roku se opět Karel IV. ujal přemístění nového papeže z francouzského Avignonu zpět do Říma a to i přes velký odpor francouzského krále. Aby tuto nastalou situaci mohl řešit na místě, vydal se císař i se svým synem Václavem do Francie na návštěvu k francouzskému králi Karlu V. Celý průvod se ubíral přes Cáchy, kde si musel Karel několik dnů odpočinout, když jej v pokročilém věku trápila dna. Při další cestě se dostali dne 22. prosince 1377 do prvního francouzského města Cambrai. Podle tehdejších zvyklostí, vyslal francouzský král Karel V. naproti svému strýci, vznešenému císařskému hostu Karlu IV. průvod svých šlechticů a rytířů na uvítanou, kde nechyběli ani vozy a nosítka pro císaře, kterému v té době i jízda na koni činila velké obtíže. Když celý průvod dorazil do Saint-Denis, dnešní pařížské čtvrti, zastavil se Karel IV. v tamním kostele, kde byli pohřbeni všichni, které si pamatoval z dětství – král Karel IV. Sličný, jeho manželka Marie Lucemburská Karlova teta a Jana z Évreux. Při rozhovorech o politických záležitostech oba panovníci hovořili zejména o rozdělení si sfér vlivu v Evropské oblasti. Karel IV. si také přál vidět vévodkyni z Bourbonu Izabelu z Valois, svou švagrovou, sestru své zemřelé první manželky. Slzy, které mu skanuly po tváři při jejich setkání, svědčily o silných vzpomínkách na jejich dětství, prožité na francouzském dvoře. Po rozloučení se s francouzským králem Karlem V. a jeho dvorem, se celý český průvod odebral na zpáteční cestu domů, do Čech. Cestoval přes Lucemburk a německý Norimberk a v dubnu roku 1378 dorazili do Čech. Po celou dobu až do podzimu toho roku se Karel IV. léčil a také vydával své poslední příkazy; jeho poslední opatření z 2.11.1378, se týkalo české mince, když v posledním období byla vlivem inflace velmi podhodnocena. Dna jej neustále trápila a po zlomenině krčku stehenní kosti se, jak to známe dodnes, přidal i zápal plic. Český král a římský císař, v důsledku negativního působení všech svých nemocí, skonal ve věku 62 let, v pondělí, dne 29. listopadu 1378, tři hodiny po západu slunce.